

**Меры противодействия
ВИЧ и туберкулезу в
период COVID-19 –
усиление участия
гражданского общества и
сообществ в ВЕЦА**

**Responses to HIV and TB in
times of COVID-19 –
strengthening engagement with
civil society and communities in
EECA**

**COVID-19
Lessons**

**Уроки
COVID-19**

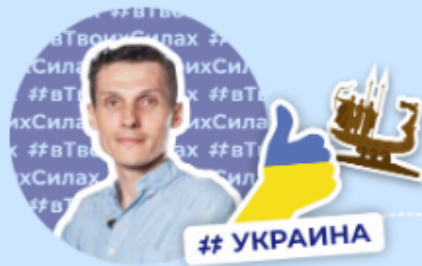
 Alliance[®]
for Public Health #SOS_ПРОЕКТ

АНТОН БАСЕНКО
(Украина)

Anton BASENKO
(Ukraine)

Заместительная поддерживающая терапия «на руки» до 14 дней

Антон Басенко
менеджер программы PITCN, МБФ
«Альянс общественного здоровья»

«Существует хорошая пословица: «Не было бы счастья, да несчастье помогло!». Вот это именно тот случай, когда такие фантастические изменения в форматах предоставления ЗПТ могут происходить даже не благодаря, как в Украине, где и до карантина каждый второй пациент получал “на руки”, а теперь получают практически все, а и вопреки, как это произошло в других странах региона, где до этого получение ЗПТ “на руки” было просто мечтой».

Задача

Карантинные ограничения, а именно невозможность свободного перемещения и отсутствие возможности воспользоваться общественным транспортом, риски инфицирования из-за столпотворений в кабинетах ЗПТ и низкого иммунного статуса, создали препятствия для пациентов программ заместительной поддерживающей терапии к получению препаратов и, следовательно, продолжению лечения. Это могло привести к прерыванию лечения, выпадению пациентов из программы и, таким образом, сведения на нет усилий множества участников процесса – от локальных инициативных групп и неправительственных организаций до крупных международных доноров финансовых средств – реализации данных программ и возвращению к высокому количеству людей, потребляющих наркотики, а, следовательно, и потенциальному ухудшению ситуации с эпидемией СПИДа в Украине.

Решение

ЗПТ «на руки» после объявления карантина и начала эпидемии коронавируса начала предоставляться в некоторых странах региона ВЕЦА на период от 5 до 14 дней, в Украине этот срок составляет до 14 дней, в большинстве случаев – 10 дней.

В рамках проекта при поддержке Глобального Фонда, Проекта международной технической помощи «Улучшение качества и устойчивости медикаментозной поддерживающего лечения в Украине», который реализуется при финансовой поддержке Центров контроля и профилактики заболеваний США (CDC) стало возможным обеспечение пациентов программ ЗПТ препаратами «на вынос» на срок до 14 дней. В рамках проекта было обеспечено одно из наиболее важных условий быстрого перехода пациентов ЗПТ на 10-дневную форму выдачи препарата – поставлено более 50 000 быстрых тестов для определения психоактивных веществ (ПАВ). Данная инициатива также была дополнительно сопровождается запросом в правоохранительные органы касательно недопущения нарушения прав пациентов ЗПТ, которые переводятся на самостоятельный прием наркотических препаратов ЗПТ на период карантина термином до 10 дней.

Помимо выдачи препаратов на более длительный срок для самостоятельного приема в домашних условиях, программа ЗПТ на период карантина также поддерживает своих пациентов онлайн-консультированием в телефонном режиме с помощью сервисов Skype, Viber, Telegram, сопровождением клиентов в учреждения охраны здоровья по необходимости, оптимизацией графика работы сайтов ЗПТ для удобного распределения потоков клиентов и дополнительным консультированием касательно профилактики COVID-19.

Результат

На данный момент почти 90% пациентов заместительной поддерживающей терапии в Украине получают препараты на руки для самостоятельного приема сроком на 10 дней.

ОЗТ на дом

Take-home OST

Национальная горячая линия по наркозависимости и ЗПТ

National Hotline on Drug Dependence and OST

Горячая Линия по ЗПТ – важная платформа коммуникации с клиентами ЗПТ в условиях карантинных ограничений при COVID-19

Андрей Яровой
оператор-консультант
Национальной горячей линии по
вопросам наркозависимости и ЗПТ

УКРАИНА

"Казалось бы и так очевидное удобство и простота использования телефона или онлайн-коммуникаций для решения своих насущных пациентских проблем, в условиях карантина, популярность такого ресурса как Национальная горячая линия по вопросам наркозависимости и ЗПТ, просто взлетела до небес, и не только как "беспроводной" формат общения, а еще и как способ адвокации и защиты своих прав в столь трудный период".

Задача

Во время пандемии COVID-19 в связи с карантином и соответствующими ограничениями и изменениями привычного течения лечения пациентов ЗПТ, возникла потребность в особенно активной технической поддержке, адвокации и информировании существующих и потенциальных пациентов по всем вопросам, связанным со спецификой лечения во время карантина. Возможность посещения сайта ЗПТ для тех, кто не проживает в пешей доступности от него, фактически отсутствует. Людям не рекомендуется выходить из дома, кроме случаев особой необходимости, поэтому при желании проконсультироваться и получить информацию нужно искать альтернативные пути выйти на связь с соответствующими специалистами.

Решение

Национальная Горячая Линия по вопросам наркозависимости и ЗПТ является очень эффективным и востребованным ресурсом среди пациентов программ заместительной поддерживающей терапии и людей, желающих узнать подробнее о возможности получить данную услугу, принимая более 4000 обращений в год. Во время карантина горячая линия работает в усиленном режиме и предоставляет юридические консультации, освещение медицинских аспектов приема препаратов, информирование касательно деятельности ЗПТ во время карантина, адвокатию перевода пациентов на самостоятельный прием препаратов и повышение осведомленности касательно передозировок. Ключевое условие эффективности и залог успеха состоит в том, что работа такого механизма обеспечивается силами самоорганизации сообщества людей, употребляющих наркотики, а операторами работают опытные или действующие пациенты ОСТ, прошедшие специальное обучение.

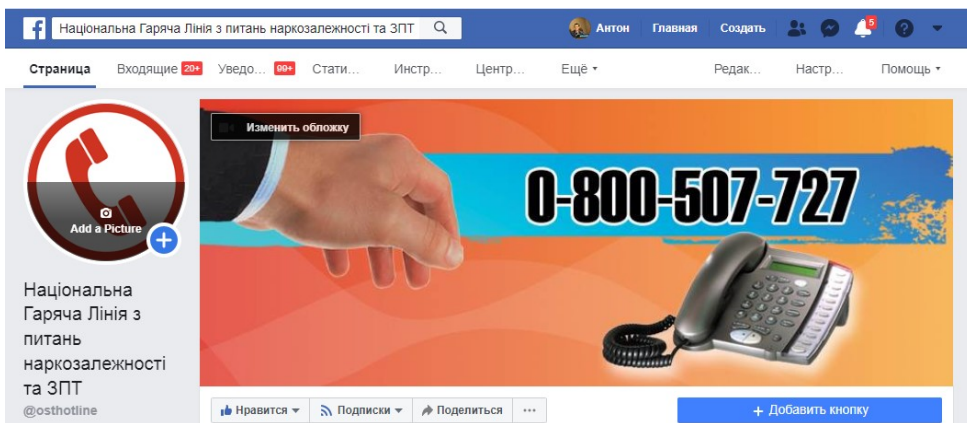
Результат

Востребованность данного ресурса в консультировании и адвокации в связи с карантином значительно возросла. Только за первые 2 недели карантина количество обращений на горячую линию возросло почти на 50%. Чаще всего обращения в первые 2 недели карантина были связаны с вопросами о том, как стать на программу ЗПТ и/или как получить препарат для самостоятельного приема. Также на горячей линии на постоянном основании предоставляются онлайн-консультации юриста и в целом можно проконсультироваться по любым вопросам, связанным с ЗПТ. Благодаря активности Горячей линии были оформлены пропуски для проезда пациентов ЗПТ в общественном транспорте в Кривом Роге и Днепре.

Координация работы горячей линии: Фонд "Надежда и Доверие" при поддержке МБФ «Альянс общественного здоровья» при финансировании Глобального фонда для борьбы со СПИДом, туберкулезом и малярией
<https://www.facebook.com/osthotline/>

Національна гаряча лінія по наркозависимости и ЗПТ

National Hotline on Drug Dependence and OST

Національна
Гаряча Лінія з
питань
наркозалежності
та ЗПТ
@osthotline

Національна Гаряча Лінія з питань наркозалежності та ЗПТ

Опубліковано Катериною Грицаенко [?] · 2 апреля ·

У березні різко зросла кількість дзвінків на Національну Гарячу Лінію з питань наркозалежності та ЗПТ.

Тематика звернень також змінилася: вдвічі, якщо порівняти з лютиєм, зросла кількість скарг на дії медпрацівників. У березні з такою проблемою звертався кожен десятий, у лютому це непокоїло лише кожного шістнадцятого.

Найчастіше питання, на яке давали відповідь оператори в позаминулому місяці, звучало так: як стати на програму ЗПТ? Наші фахівці відповіли на це запитання 54 рази. У березні ж це питання теж залишилося актуальним, але з ним звернулися тільки 38 людей. Беззаперечним лідером було інше запитання: як отримати препарат для самостійного прийому? За відповіддю на нього в березні звернулося 49 людей (це кожен сьомий дзвінок).

Керівникам структурних підрозділів з питань охорони здоров'я виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) та обласних державних адміністрацій

Щодо надання послуг замінної інтравенуальної терапії в умовах карантину у зв'язку із поширенням коронавірусу COVID-19

Міністерство охорони здоров'я України (далі – МОЗ) з метою узагальнення наданої інформації доповнило та надало забезпечення протипідаємних заходів в рамках охорони здоров'я (далі – ЗОЗ) інформув...

Станом на 01.02.2020 року послуги замінної інтравенуальної терапії (далі – ЗІТ) отримувало 12 548 осіб на базі 215 ЗОЗ, третина з яких обслуговує від 50 до 400 осіб з інфекційними та пов'язаними розладами внаслідок вживання опіоїдів. Значна частина пацієнтів для отримання препаратів посилає виважу заклад, в якому лікарські засоби відпускаються у спеціально визначені години роботи закладу у кабінеті ЗІТ, що призводить до значного скучення людей на невеликій території.

Більшість пацієнтів ЗІТ мають низьку сукупність тяжких та хронічних захворювань, які дозволяють віднести їх до групи ризику щодо інфікування COVID-19, таких як ВИЛ-інфекція, туберкульоз, вірусні гепатити тощо.

Враховуючи увагу вказаної в країні протипідаємних заходів та обмежень для запобігання розповсюдженню коронавірусу COVID-19, МОЗ відготувало ряд рекомендацій, доступних на посилання: https://drive.google.com/drive/folders/1m0vUJA_09w7cAxpjG5sahIMZCn6CF. Додатково, з урахуванням особливостей надання послуг ЗІТ, рекомендуємо:

- організувати видачу препаратів ЗІТ таким чином, щоб у приміщенні, де вона відбувається, одночасно перебувало лише один пацієнт;
- при наявності черги на видачу препаратів ЗІТ забезпечити, щоб відстань між пацієнтами, які очікують у черзі, була не менше 2 метрів;
- розглянути можливість організації стаціонарної вадами для осіб, які

навантажені сукупністю захворювань та відповідно до виважених протипідаємних заходів. Станом на 20.04.2020

20.04.2020

заходів не можуть поєднано відвідувати ЗОЗ відповідно до п. 10 Порядку проведення замінної інтравенуальної терапії хворих з опіоїдною залежністю, що затверджено наказом Міністерства охорони здоров'я від 27 березня 2012 року № 200;

– організувати відвідування пацієнтами кабінетів ЗІТ таким чином, щоб максимально зменшити потік та скучення пацієнтів, зокрема шляхом збільшення години роботи кабінету ЗІТ, під час яких відбувається видача лікарських засобів та створення індивідуальних графіків відвідування кабінету ЗІТ, з забезпеченням вчасного інформування пацієнтів;

– послуги психосоціального супроводу та інших послуг, які надаються в рамках програми, надавати, за можливості у форматі онлайн із використанням сучасних засобів зв'язку;

– у місці видачі препаратів ЗІТ заборонити пацієнтам вживати послуги індивідуального користування, що використовуються для замовлення препаратів ЗІТ та організувати збір та утилізацію пластикових стаканчиків.

Заступник Міністра

Віктор ДИШКО

**Спасибо
за внимание!**

**Thank you
for your attention!**

Антон БАСЕНКО

(Украина)

/

Anton BASENKO

(Ukraine)

[E-mail: basenko@aph.org.ua](mailto:basenko@aph.org.ua)

<https://www.facebook.com/anton.basenko>

Альянс общественного здоровья

Alliance for Public Health

[E-mail: reception@aph.org.ua](mailto:reception@aph.org.ua)

<https://www.facebook.com/alliancepublichealth>

